

PROPEL

Juni 2021

78. årgang
Nr. 3

Medlemsblad for Flyvevåbnets Soldaterforening

Foto: Forsvarsgalleriet

FSF kalenderen

Mød op, når din forening kalder
(*) betyder tilmelding nødvendig

Deadline næste PROPEL

9/7.....23.59.....bladet@propel.dk

Generalforsamling

18/8.....19.00.....LA Aalborg*)

18/8.....19.30.....Aalborg*)

Årgangsjubilæer..... se side 3 og www.propel.dk

18/9.....Skrydstrup, Værløse*)

2/10.....Aalborg*)

16/10.....Karup*)

Redaktionen takker for reaktionen.

I PROPELs aprilnummer efterlyste jeg indlæg fra medlemmer om jeres oplevelse i forbindelse med Flyvevåbnet.

Det har fået flere opmærksomme læsere til at indsende minder fra tiden i uniform. Nogle historier fylder en halv til en hel side i bladet, og andre indeholder stof nok til flere blade.

Et par eksempler er med her i juni nummeret, og resten er omhyggeligt arkiveret til senere brug. Får du også lyst til at bidrage med en god historie, så hold dig endelig ikke tilbage, send den hurtigst muligt til bladet@propel.dk. Det er altid rart at have noget på lager.

Har du i stedet et forslag til en artikel, så er det også velkomment.

Det følgende fra en, efter soldaternummeret at dømme, gammel flyversoldat har da medført artiklerne på midtsiderne.

Kære Redaktør!

I sidste blad var der en artikel med den første F-16 Pilot.

Undertegnede har et spørgsmål:

Hvorfor er der ikke en artikel om første pilot på F-35?

Den blev fløjet af min søn oberstløjtnant KIN.

Med venlig hilsen, 192852 Arne Brian Olsen

Kongeparken 2U, 3480 Fredensborg.

Jeg forstår da godt at Arne efterlyser artiklen, - hvem kunne lade være med sådan en søn, - men foreløbigt skal alt, der skrives om F-35, godkendes af Forsvarskommandoen, og derfor er det Forsvarets pressemeddelelser PROPEL viderebringer.

Med venlig hilsen
Ernst

Skaf et nyt medlem

Scan QR-koden og kom direkte ind på formularen på vores hjemmeside, hvor du kan tilmelde et nyt medlem. Prøv det!

PROPEL

udgives af Flyvevåbnets Soldaterforening.

Medlemsbladet leveres til PostNord senest 6 dage før den første hverdag i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

Aktuel deadline for stof til næste blad oplyses tydeligt på side 2.

Artikler optaget under navn kan ikke tages som udtryk for redaktionens eller FSF's mening. Indsender er ansvarlig for indhold og tilladelse til brug af fotos. Redaktionen forbeholder sig ret til **ikke** at medtage artikler, der indsendes uopfordret, samt til at redigere i indsendte artikler under behørig hensyntagen til, at betydningsfuldt indhold ikke udelades.

Hjemmesiden www.propel.dk

Aktuelle informationer, f.eks. aflysning af arrangementer, der hurtigst muligt ønskes indrykket på hjemmesiden, sendes til E-mail adressen: pr@propel.dk

PROPEL denne gang

Forsiden - Ved en overflyvning af Bornholm mandag den 5. april 2021 markerede Forsvarets F-16 kampfly 75 året for Bornholms befrielse.

Deadlines 2021

PROPEL nr. 4 ..... fredag den 9. juli

PROPEL nr. 5 ..... mandag den 6. september

PROPEL nr. 6 ..... lørdag den 6. november

Find seneste nyt her:

PROPEL udkommer kun hver anden måned - (i lige måneder).

Derfor er det en god ide at du holder dig orienteret om aktuelle nyheder og arrangementer på følgende hjemmesider:

Landsforeningen: www.propel.dk

Værløse-Jonstrup: www.fsfvaer.dk

Karup: www.fsfkarup.dk

Aalborg: <https://www.facebook.com/Flyvevåbnets-Soldaterforening-Aalborg-Afdeling>

Følg FSF på [facebook.com/flyversoldater](https://www.facebook.com/flyversoldater)

Her kan du f.eks. efterlyse soldaterkammerater, indlægge billeder o.s.v.

Til alle, der modtager PROPEL

Husk at meddele adresseændring

Har du fået ny adresse, så husk at meddele det til forretningsføreren.

Hvis du flytter, videresender postvæsenet automatisk PROPEL til din nye adresse, men det sker kun i få måneder.

Derfor

Har vi din rigtige adresse? Er du i tvivl, så kontakt forretningsføreren.

Med venlig hilsen
Elly

Stof til PROPEL

Tekst

Send din tekstfil vedhæftet en E-mail til bladet@propel.dk

Billeder

Digitale fotos i JPG-format i højeste opløsning (originaler).

Vedhæftet en eller flere e-mail til bladet@propel.dk

Obs! Ved mange fotos brug helst <https://wettransfer.com/>

Papirbilleder (returneres kun på forlangende) med post til:

Bladet PROPEL, c/o Ernst Kronvold Frederiksen, Højvangsalle 29, 8700 Horsens

Kom til Flyvevåbnets Soldaterforenings årgangsjubilæum 2021

Årgangene 1941-46-51-56-61-66-71-76-81-86-91-96-01-06-11-16

Invitation – mød op

Flyvevåbnets Soldaterforening inviterer dig til jubilæum på FSN Aalborg, FSN Karup, FSN Skrydstrup og på Foreningscenter Pedersholm i Frederikssund. Kom og vær sammen med soldaterkammeraterne på en fornøjelig måde.

Både Flyvevåbnet og Flyvevåbnets Soldaterforening sætter alle sejl til for at gøre din jubilæumsdag festlig og udbytterig, men højdepunktet er selvfølgelig mødet med dine gamle kammerater.

Programmet omfatter

- orientering om Flyvevåbnet og flyvestationen i dag
- rundvisning og demonstration af materiel
- jubilæumstegn til 25, 40, 50, 60, 65, 70, 75 og 80 års jubilarer
- morgenmad, middag og kammeratligt samvær

Det officielle program slutter cirka kl. 16.

Alle er velkomne

FSF-medlemmer, som har jubilæum, får en skriftlig invitation, men alle er velkomne, jubilarer, ikke-jubilarer, medlemmer, ikke-medlemmer.

Hold jer ikke tilbage, ring eller skriv til de gamle kammerater og aftal at mødes på jeres gamle tjenestested på jubilæumsdagen.

Deltagergebyr

Pris for medlemmer og deres ledsager er 300 kr.
og for ikke-medlemmer er prisen 425 kr.

Af hensyn til vore værter på flyvestationerne og spisningen er der **bindende tilmelding**, og tilmeldingsfristen **SKAL** overholdes. Diætmad kan bestilles ved tilmelding.

Tilmelding og betaling

Bindende tilmelding sker ved at indbetale deltagergebyret på netbank til Danske Bank, reg.nr. 1551 kontonr. 5406749.

Bekræftelse på tilmelding kan fås ved at sende en mail til jubilar@propel.dk.

Husk i referencefelt at angive din fødselsdato, og hvor du vil til jubilæum (JON, KAR, SKP eller ALB).

Evt. ledsageres navn, adresse og fødselsdato skal også angives.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til

jubilæumsudvalgsformand Arne Slej Pedersen, Allerød Have 6, 2. tv., 3450 Allerød.

Tlf. 48 14 04 02. E-mail: Jubilar@propel.dk

eller

forretningsfører Elly Due, Krumsøvej 6, 4894 Øster Ulslev.

Tlf. 60 71 14 16. E-mail: fsf@propel.dk

Adresser og sandsynlige datoer*)

Karup (KAR)

lørdag den 16. oktober

Mødested: Herningvej 30, 7470 Karup J
Propelmessen ved Hovedvagtten senest kl. 8.30

Tilmelding senest den 16. september

Skrydstrup (SKP)

lørdag den 18. september

Mødested: Lilholtvej 2, 6500 Vojens
Cafeteriet FSN Skrydstrup senest kl. 9.00

Tilmelding senest den 18. august

Værløse-Jonstrup (JON)

lørdag den 18. september

Mødested: Foreningscenter Pedersholm,
Roskildevej 161, 3600 Frederikssund fra kl. 08.00

Tilmelding senest den 18. august

Aalborg (ALB)

lørdag den 2. oktober

Mødested: Thisted Landevej 53, 9430 Vadum
Hovedvagtten senest kl. 9.00

Tilmelding senest den 2. september

*) Ved bladets deadline forventedes de angivne datoer at blive accepteret af Flyvestationerne. Kontroller venligst på www.propel.dk

FSF Aalborg

Bent Jørgensen, Tøtmosen 45, 9800 Hjørring
Tlf. 22 56 92 57 (bedst efter kl. 18)
E-mail: bentjoergensen23@gmail.com

Bestyrelsesmøde "i skyen"

Det var med bævende hjerte, at vi forsøgte os med et online bestyrelsesmøde den 28. april. Men trods en del afbud og teknisk knas lykkedes det dog alligevel at gennemføre mødet. Da det jo ikke lykkedes os at afholde ordinær generalforsamling i februar pga. Corona-situationen, blev det besluttet at afholde ekstraordinær generalforsamling 18. august. For at give deltagerne bedre plads forsøger vi at booke Limfjordssalen. Årgangsjubilæum 2020/2021
Endvidere blev det besluttet af afholde soldaterjubilæum for jubilæarerne 2020 og 2021 den 2. oktober 2021. Se annonce andetsteds i bladet. Også her vil tilmelding være nødvendig senest 19. september.

Den 4. maj

var afdelingen inviteret til frihedsfest med gudstjeneste i Budolfi kirke, hvor foreningen var repræsenteret af fanen sammen med 11 andre soldaterforeninger og fire kommandofaner. Herefter var der frihedsfest i Aalborg Kongres- og Kulturcenter med optræden af bl.a. Lars Lilholt. Både gudstjenesten og frihedsfesten blev transmitteret i TV2.
Pga. Corona-situationen og restriktionerne, der er pålagt, var det ikke muligt at have publikum til stede.
Da afdelingens fane skulle benyttes den 5. maj, var det ikke muligt at denne kunne være repræsenteret ved frihedsfesten.
(link til transmission af frihedsgudstjenesten:
<https://www.tv2nord.dk/75-aaret-for-befrielsen/tv-se-eller-gense-frihedsgudstjenesten-fra-budolfi-kirke>)

De mange faner i Budolfi Kirke

5. maj

deltog afdelingen sammen med De danske Forsvarsbrødre i kransenedlæggelse på Søndre Kirkegård i Aalborg, hvor RAF Wireless Operator og Air Gunner Arthur J. Dale ligger begravet. Efter tale af formand for De danske Forsvarsbrødre, Bitten Rand, blev der lagt kranse fra De Danske Forsvarsbrødre af oberstløjtnant Jan Johansen, chef for Hjemmeværnet i Nordjylland, hvorefter CH ATW, oberst Lars C. Hedemark, lagde Flyvevåbnets kranse.

Historien bag graven

er, at den 5. maj 1945 var 4 tyske ubåde på vej mod Norge, hvor krigen endnu ikke var slut. Britiske fly ville standse denne trafik og cirkledede om ubådene. En af ubådene åbnede ild kl. 19:30 og B-24 KK-299 kastede en bombe tæt ved U-534, som skød tilbage, og KK-299 styrtede i havet nordøst for Anholt. Den 30-årige Arthur J. Dale blev fundet ved Hals og begravet 14. maj 1945, under overværelse af bl.a. flyvere fra RAF og danske modstandsfolk. (Kilde: airmen.dk).

I Mindelunden ved Ansgar Kirke lagde Forsvarsbrødrene kranse ved mindesmærket for de danske, der gav deres liv under 2. Verdenskrig.

Efter kransenedlæggelserne på Søndre Kirkegård og i Mindelunden spillede MJ M. G. Larsen "The Last Post", eller "Taps" som den rettere hedder i denne version. Se i øvrigt MJ M.G. Larsens beskrivelse af musikstykket sidst i indlægget.

Forsvarsbrødrenes nedlagde en kranse i Mindelunden

Major M. G. Larsen afsluttede ceremonien i Mindelunden

Flyvergravene i Vadum

Herefter gik turen til Vadum Kirkegård, hvor der ved gravene for de engelske flyvere blev lagt kranse, hvor CH ATW, oberst Lars C. Hedemark, pensioneret major Søren Ohlsson og Ib Nielsen lagde kranse for hhv. Flyvevåbnet, De danske Forsvarsbrødre og Flyvevåbnets Soldaterforening. Desværre kunne der i år ikke være deltagelse fra England pga. Corona. Kransenedlæggelsen blev efterfulgt af mindehøjtidelighed i Vadum Kirke forestået af sognepræst Jens Christian Meldgaard.

Ib Nielsen ærer de faldne flyvere efter at have nedlagt Soldaterforeningens krans på Vadum kirkegård.

Om Last Post:

MJ M.G. Larsen fortæller, at stykket, som blev spillet ved de to kransenedlæggelser, er det, som bl.a. USAF bruger, populært kaldet "Last Post". Der findes dog mange retræter, som benævnes "Last Post", med forskellig melodi fra nation til nation. Den præcise og korrekte betegnelse for US retræten er "Taps". Længden kan variere afhængig af den enkelte trompetists længde på toner og pauser, men den udgave, jeg spiller, varer ca. 29. sekunder. Jeg har lært US Taps af en USAF-trompetist ved navn Bill Nichols. Den bruges på visse US kaserner som retræte kl. 2100 og der spilles flere gange mod verdenshjørnerne for at signalere til alle, at afteninspektionen er afsluttet og kasernen er et sikkert område, så man trygt kan gå til ro – eller i krig, så de overlevende på slagmarken kan søge tilbage til et sikret BSO. Stykket kan spilles af to trompetister, som på den måde kan illudere ekko. Det gjorde Bille og jeg ved Arthur Dales grav, kl. 0800 den 24. december 1990 med KAX som nytiltrådt CH FSNAAL. Det blev en særlig flot udgave, hvis jeg selv skal sige det.

Generalforsamling

Der indkaldes til ekstraordinær generalforsamling 18 august 2021 kl. 1930 i Limfjordssalen.

Tilmelding og forslag til bestyrelsen bedes fremsendt til formanden senest søndag d. 8. august.

Mvh
Bent Jørgensen

Lokalafdeling Aalborg

Bent Jørgensen, Tøtmosen 45, 9800 Hjørring
Tlf. 22 56 92 57 (bedst efter kl. 18)
E-mail: bentjoergensen23@gmail.com

Generalforsamling

Der indkaldes til ekstraordinær generalforsamling 18 august 2021 kl. 1900 i Limfjordssalen.

Tilmelding og forslag til bestyrelsen bedes fremsendt til formanden senest søndag d. 8. august.

Mvh
Bent Jørgensen

Lokalafdeling Als-Sundeved

Gert Schmidt, Palmose 8, Dybbøl, 6400 Sønderborg.
Tlf.: 74 48 56 18

Mindehøjtidelighed.

Mange var mødt op for at mindes de syv flyvere i bombeflyet Halifax LL3235, som blev skudt ned den 23. april 1944 ved Svenstrup/Karlsminde af en tysk natjager.

Kun én overlevede, agterskytten D.D. Harris, som blev reddet af fiskerne Christian Hansen og Erik Agergaard.

D.D. Harris datter og hendes mand tog den lange vej fra England i 2010 for at se stedet, hvor faderen styrtede ned i 1944.

Soldaterjubilæum 2021

Genindkaldelse

I annoncen på side 3 om årets årgangsjubilæum er alle årstallene der ender på "1" eller "6" fra og med 1941 til og med 2016 opremset. Det er jo de årgange, der i år har runde og halvrunde jubilæer. (FSFs ældste medlem blev indkaldt i 1941)

Men som I måske husker, forhindrede Coronapandemien at FSF kunne afholde jubilæer i 2020, med det resultat at alle dem, der i fjor havde set hen til et gensyn med deres gamle tjenestested og gamle soldaterkammerater, måtte nøjes med at kigge i vejviseren efter festdagen.

Fortvivl dog ikke.

Jubilarer fra sidste år bliver selvfølgelig ikke glemt. De vil også få en indbydelse, så alle kan få deres velfortjente jubilæumsnål.

Med venlig hilsen
Arne Slej
Formand Jubilæumsudvalget

Kære medlemmer af Flyvevåbnets Soldaterforening

Så har foråret for alvor bidt sig fast og de fleste af os er i gang med de for årstiden sædvanlige aktiviteter inde og ude. Selvom vi de forgangne måneder har haft god tid til at få ordnet de mange små ting på vore huskesedler, kan vi, eller vores bedre halvdel, altid finde noget, der også lige trænger til en hånd.

I Flyvevåbnets Soldaterforening forsøger vi også at få de for årstiden sædvanlige aktiviteter planlagt og sat på skinner, men ligesom alle andre foreninger er også vores forening afhængig af den etapevise udrulning af regeringens genåbningsplan.

Afdelinger og lokalafdelinger forsøger fortsat at få afviklet deres generalforsamlinger, og planlægningsdatoerne for aktiviteterne er nu skubbet til den anden side af sommerferien, så mon ikke det lykkes til den tid. Jeg har fået tilbagemeldinger om afvikling af virtuelle bestyrelsesmøder og ved fra mit daglige arbejde, hvor vi også primært mødes virtuelt, at der både er fordele og ulemper ved denne metode, men i denne tid har ethvert skridt og tiltag i den rigtige retning sin berettigelse.

Behæftet med usikkerhed

Lidt anderledes forholder det sig med de årlige jubilæarsstævner, hvor fysisk fremmøde og samvær netop er det, der gør disse stævner relevante. Vi har i bestyrelsen fået en del henvendelser om datoer og forholdsregler for stævnerne, men som nævnt ovenfor, er afdelingernes planlægning bundet op på nogle forudsætninger om positiv udvikling i forsamlingsforbuddet, som vi er uden indflydelse på – positiv udvikling i smittespredningen, udrulning af vaccinationsplanerne og ikke mindst om vore traditionelle værter, flyvestationerne, vil og må huse vore arrangementer til den tid. Man kan andetsteds her i bladet se status på planlægningen og hvilke datoer, der arbejdes med for øjeblikket. Jeg behøver vel næppe gøre opmærksom på, at de mange forudsætninger kan rykke planlægning og afvikling, så hold et øje med udviklingen her i bladet og på foreningens hjemmeside. En afsluttende bemærkning til jubilæarsstævnerne skal være, at vi fortsat får henvendelser om beregning af jubilæer og indkaldelse til jubilæarsstævner, så lad mig blot henvise til min klumme i marts udgaven af Propel, som man med fordel kan læse (igen).

Hvis det går som vi alle håber, vil vi snart kunne genoptage vore mange forskellige aktiviteter i foreningen igen under fornøden iagttagelse af reglerne for opretholdelse af den ”nye normal” for helt som det var før, tror jeg ikke det bliver foreløbigt.

Udenfor Flyvevåbnets Soldaterforening er planlægningen af sommerens aktiviteter også i fuld gang og af interesse for vores forening kan da nævnes Hendes Majestæt Dronningens sommertog med Kongeskibet, 800 året for Dannebrog og 100 året for genforeningen (begge fra 2020) samt den årlige flagdag, hvor vi nok får tilbudt mulighed for at få luftet vore foreningsfaner. Der er selvfølgelig også gang i planlægningen af mange andre lokale aktiviteter og jeg håber for alles skyld, at denne planlægning ikke vil være forgæves.

Af andre positive ting skal da også nævnes, at vi nu langt om længe genoptager vores møder i regi af Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd (DSM), hvor jeg sammen med de øvrige foreningsformænd drøfter status, erfaringer og muligheder for at fremme det tværgående samarbejde mellem soldaterforeningerne. Mødet i DSM afvikles den 19. maj og med på agendaen er også planlægning af det tilbagevendende møde med Forsvarschefen – det ser jeg det helt klart frem til.

Flere værnepligtige

Som nogle af jer er bekendt med, overrækker formanden for PR-udvalget, Ernst, på vegne af Flyvevåbnets Soldaterforening altid en erkendtlighed i form af et indgraveret multitool (moderne udgave af en Schweizerkniv) til holdets bedste kammerat ved hjemsendelse af Flyvevåbnets værnepligtshold. Grundet CV-19 har indkaldelsen været sat lidt på holdt, hvilket man nu tager revanche for ved at indkalde et væsentligt større antal værnepligtige og menige end man plejer. Dette betyder også, at foreningen i år overrækker et større antal multitools end normalt, men vi har ved Kaj Clausens mellemkomst, været så utrolig heldige at få sponsoreret disse gaver fra Soldatens og Orlogsgastens Fond, der er under afvikling – stor tak til fonden og Kaj.

I min seneste klumme opfordrede jeg jer til at bevare eller genopfriske kontakten med hinanden her under den langtrukne ventetid på genåbningen, men med de aktuelle og positive udsigter til snarlig genåbning og dermed genoptagen af foreningens aktiviteter, vil jeg nu opfordre jer til at give den ekstra gas og få så mange som muligt mentalt forberedt på at det snart er tiden.

Som nævnt ovenfor, vil jeg også denne gang slutte min klumme af med en opfordring til at I holder jer opdateret om lokale datoer, tidspunkter og mødesteder og nye forholdsregler på foreningens hjemmeside på adressen www.propel.dk

Jeg håber, at vi ses derude i virkeligheden inden længe.
Leif G

Foto: ekf

KIN lykønsker MON (til venstre) ==da han netop er landet efter den første tur i en dansk F-35. Foto: Luke Air Force Base

Dansk testpilot flyver Danmarks første F-35 kampfly

Den 5. maj 2021 kl. 1005 lokal tid blev der skrevet intet mindre end dansk militærhistorie, da testpiloten MON, som den første dansker, succesfuldt fløj et dansk F-35 kampfly.

I videoen

<https://forsvaret.dk/da/nyheder/2021/forste-danske-pilot-i-dansk-f-35> kan du se, hvordan det gik og høre ham fortælle om, hvordan det var at være den første dansker til at flyve verdens mest avancerede kampfly med et Dannebrogflag på halen.

Karrierens højdepunkt

Selve flyvningen tog cirka 90 minutter og bød på en tur rundt over Arizonas røde ørken. MON var ledsaget af et amerikansk og hollandske F-35 fly fra eskadrillen med tilnavnet "Emerald Knights". Det var en tydeligt stolt og begejstret MON, der kort efter sin flyvning satte ord på den historiske bedrift: "At få lov til at være den første dansker, der flyver Forsvarets nye kampfly er en kæmpe ting. Der er et stort og enormt dygtigt hold bag, som har mindst lige så meget æren af, at det her blev muligt," fortæller MON. Han medgiver dog også, at det for ham personligt er en milepæl udover det sædvanlige: "Jeg har prøvet mange spændende ting i mine mere end 25 år som jagerpilot i Flyvevåbnet, men det her er et af de helt store højdepunkter, hvis ikke det største. Både på det professionelle plan, fordi det har været en lærerig og udfordrende opgave at skulle lære at flyve et nyt fly, men selvfølgelig også på det personlige plan, fordi det markerer startskuddet til de næste 30-40 år med F-35 i det danske flyvevåben."

MON's flyvning i det danske F-35 var hans anden tur i F-35 i forbindelse med omskolingen fra F-16 til F-35, og i de kommende dage venter flere flyvninger, inden turen atter går hjem til Danmark. Her bliver det MON's opgave at dele ud af sin nye viden og forberede de danske F-16 piloter, der inden længe påbegynder deres omskoling i Arizona i USA.

Danmarks første fly bliver i USA

Som planen er nu, vil de første syv danske F-35 kampfly forblive i USA på Luke Air Force Base i Arizona, hvor de skal benyttes til omskoling og uddannelse af danske piloter. I 2023 ankommer de første danske fly til Danmark, hvorfra de vil operere fra Flyvestation Skrydstrup i Sønderjylland.

MON og danske L002 pyntet med Dannebrog på instrumentbrættet nede på jorden igen efter en vellykket premiere. Foto: Luke Air Force Base

Danmarks første F-35 pilot

Tekst: Malene Severinsen, Forsvaret. Foto: Lars & Anders, Forsvaret

Pressemeldelse fra Forsvaret dateret 15. januar 2021 - Kl. 12.00

En sen torsdag eftermiddag i dagens sidste solstråler lander et F-35 kampfly på Luke Air Force Base i Arizona, USA. Det sker ofte, men netop denne landing markerer starten på en ny æra i det danske forsvar. I cockpittet sidder en dansk jagerpilot, der i disse minutter skriver sig ind i historien som Danmarks første F-35 pilot.

Klokken er 14:56 torsdag den 14. januar 2021. To F-35 kampfly letter fra bane 3L på Luke Air Force Base. Det er i sig selv ikke noget usædvanligt syn. Dagligt letter mere end 100 kampfly fra den amerikanske base i Arizona. Dog er denne flyvning noget helt særligt. I det ene fly sidder nemlig en dansk jagerpilot. En pilot, der i disse minutter skriver danmarkshistorie som Danmarks første F-35 pilot. Pilot og oberstløjtnant med flyvernavnet KIN er netop lettet med kurs mod sin første træningstur i F-35.

Med på turen i det andet fly er instruktør Matthew Cisar (HAIL), der er eskadrillechef for eskadrille 308FS, Emerald Knights, hvorfra de danske piloter på Luke Air Force Base skal flyve.

KIN er alene i flyet. Ansvar er nu hans og hans alene.

Timerne inden

KIN har fløjet hele turen i simulator, inden det går løs. Han virker rolig. Afklaret. Alles øjne hviler på ham, men den rutinerede pilot har fokus på opgaven.

Dagens flyvning består primært i at gøre sig bekendt med flyet og udføre en række manøvrer, øve sig i brug af flyets systemer, lave landingsrunder og så skal han simulere, at motoren går ud.

Klokken 14.00 går døren til hangaren op, og KIN bevæger sig sammen med HAIL ud mod de ventende fly. Teknikerne står klar til at få dem sendt godt af sted. Luften er fyldt med intensitet. Alvoren er mærkbar. I disse minutter skrives der historie.

Klokken 14.15 starter KIN motoren op og giver tegn til HAIL. Han er klar. Det er en kombination af erfaring, hans netværk og meritter, der tildeler KIN opgaven, æren og ansvaret. Han trækker vejret dybt, tjekker sine instrumenter en sidste gang og taxier så ud mod startbanen. Der er sommerfugle i maven, men i samme øjeblik han flytter hånden til flyets gashåndtag, indfinder roen sig. Klokken 14:56 er Danmarks første F-35 pilot i luften.

Ny æra

Efter cirka halvanden time lander KIN og breder Dannebrog ud i cockpittet og tager dermed sin plads i historiebøgerne som den første danske pilot på kampflyet F-35.

"Det var helt fantastisk," lyder det i samme øjeblik, KIN forlader flyet. Han bliver lykønsket af General Jeffrey L. Harrigian, der har taget turen fra basen Ramstein i Tyskland, inden der er kys og kram fra familien, der stolt tager imod ham. Opgaven er løst, og for KIN er dagen uden tvivl en milepæl i karrieren.

"Det er et stort privilegie at være Danmarks første F-35 pilot. Vores nye kampfly sender såvel Flyvevåbnet som Forsvaret ind i en ny æra, og for det alene er jeg glad, stolt og ydmyg over, at den første tur tilfaldt mig. Med æren følger også ansvaret, og nu skal vi for alvor i arbejdstøjet. Vi har et unikt og stærkt samarbejde med vores partnere omkring F-35, og det glæder jeg mig til at udbygge. Jeg glæder mig især til at se de første danske fly i luften." Dagens flyvning blev foretaget i et amerikansk fly, idet de første danske fly ventes leveret på Luke Air Force Base i april, mens de første fly lander i Danmark i 2023.

KIN er klar i cockpittet, inden han skriver Danmarkshistorie og bliver den første danske F-35 pilot.

Ros til danskerne

Kort efter landing fortæller instruktør Matthew Cisar (HAIL) om turen.

"KIN gjorde det rigtig godt, og dagens flyvning markerer starten på noget stort. Vi glæder os til samarbejdet med danskerne."

Adspurg, hvad de danske piloter er kendt for, lyder svaret fra HAIL. "Altså bortset fra call signs, der er umulige at udtale? De danske piloter er blandt nogle af verdens bedste, og deres bidrag til vores fælles partnerskab er signifikant. Det er en stor glæde nu at have den første dansker i luften."

Om selve håndteringen af flyet på dagens tur forklarer KIN.

"Den er nem og venlig at flyve. Kort fortalt er flyvningen i F-35 sekundær og den taktiske brug primær. F-35 kan løse en række opgaver, der tidligere krævede flere fly i forskellige roller," fortæller han og beskriver den som luftens svar på en schweizerkniv.

Til spørgsmålet om, hvordan han har forberedt sig til dagens flyvning, lyder det:

"Jeg har i hvert fald læst manualen."

Ud over at tage titlen som Danmarks første F-35 pilot, så har KIN i dag også formået at lette som 49-årig og lande som 50-årig. Forklaring? Grundet tidsforskellen til Arizona er det blevet den 15. januar i Danmark, da han sætter landingshjulene på jorden igen og dermed hans 50-års fødselsdag.

KIN er foruden dagens titel også chef for den danske del af F-35 pilotuddannelsen på Luke Air Force Base i USA og skal desuden fungere som instruktør på F-35. Det er på Luke, at udviklingen og brugen af F-35 med partnernationaliteterne samt USA koordineres.

I Danmark blev dagens flyvning fulgt tæt.

"Det er en stor dag for dansk forsvars- og sikkerhedspolitik, at den første danske pilot nu har fløjet F-35. For med F-35 bliver vores forsvar styrket markant, og det får enorm betydning for vores evne til at beskytte Danmark og deltage i internationale operationer. Indtil nu har F-35-anskaffelsen mest handlet om de politiske diskussioner og hvor meget de koster. I dag markerer vi, at de er rigtige – det er noget, man flyver i," siger forsvarsminister Trine Bramsen (S).

Også hos Flyverkommandoen i Karup er dagens bedrift blevet fulgt nøje.

"At se den første dansker flyve et F-35 kampfly gør mig utroligt stolt. Ikke alene på pilotens egne vegne, men også på vegne af hele Forsvaret, og den store indsats, det har krævet af rigtig mange medarbejdere, at nå hertil. Vi har nu taget et vigtigt skridt nærmere den endelige modtagelse af Danmarks nye kampfly, der gør os i stand til, at vi også i fremtiden kan værne om danske interesser – såvel nationalt som internationalt," lyder det fra Anders Rex (ERA), der er chef for Flyverkommandoen.

Den næste danske jagerpilot ventes i luften med F-35 i slutningen af januar.

Dannebrog blev bredt ud i cockpittet på F-35 kampflyet efter KINs første tur. Foto: Forsvaret

KIN får sit F-35-udstyr

Af Flyverkommandoen

Pressemeldelse fra Forsvaret dateret 16. januar 2021 - Kl. 10.00

KIN spændes i sædet og er med til at indstille hjelm og visir. Foto: Forsvaret

Den danske jagerpilot, der bærer pilotnavnet KIN, blev den første dansker til at flyve et F-35 kampfly. KIN har mere end 2200 flyvetimer med sig fra sin tid i cockpittet på F-16, men inden sin første flyvetur i F-35 skulle han prøve noget nyt. Han skulle nemlig ikklædes det udstyr, han fremadrettet skal have på, når han skal flyve Danmarks kommende F-35 kampfly.

På den amerikanske flyvestation, Luke Air Force Base, sker der meget for tiden. Det er her, midt i Arizonas varme ørken, at fremtidens danske F-35 kampfly-piloter uddannes og omskoles. Fra i dag at flyve F-16 til i fremtiden at flyve verdens mest avancerede kampfly, F-35. Den første dansker, der kan det, er jagerpiloten KIN. Han skal med sin ekspertise fremadrettet være en af de danske F-35-instruktører, der skal uddanne og omskole danske jagerpiloter. Samtidig er han chef for den danske delegation på den amerikanske flyvestation, der, udover piloter, tæller tekniske officerer, befalingsmænd og administrative medarbejdere.

Forberedelse for flyvning

På vejen mod første flyvetur i F-35 har KIN været gennem en stor mængde teoriundervisning, træningsture i flysimulator og generel uddannelse til håndteringen af fremtidens kampfly.

Men udover alt det indlæringsmæssige, har KIN også skulle have en del nyt udstyr – og det gælder blandt andet en helt ny og særdeles sofistikeret hjelm.

Hjelman i fremtidens kampfly er nemlig blevet en endnu mere essentiel del af opgaveløsningen, og den skal specialfremstilles til den enkelte pilot – og det er selvfølgelig også tilfældet for KIN.

En hjelm fuld af teknik

Udmålingen til KIN's nye hjelm skete ved nøje målinger af både ansigt, øjne og kranie. Det er vigtigt, at udmålingen laves meget præcist, da hjelmen ellers risikerer at tynde F-35 piloten under flyvning.

Hvis hjelmen ikke sidder ordentligt, vil det kunne betyde, at de data og billeder, som piloten får, ikke er præcise nok til at kunne udføre opgaverne. Og læg så dertil, at hvis ikke udstyret er indstillet korrekt, vil det være til stor gene for piloten. Udover den store G-påvirkning, overvågning af radarbilleder og potentiel fjendtlig aktivitet, vil piloten skulle bruge ressourcer på at rette en løs hjelm. Det vil koste energi og koncentration.

Som en væsentlig del af hjelmen er visiret. Det buede glas, der sidder foran pilotens ansigt, giver piloten besked og data. Det er et meget avanceret IT-system, der får informationerne til at optræde på glasset, og det kræver en grundig indstilling at få informationerne til at stå skarpt, korrekt og efter pilotens synsfelt.

Det digitale visir skal optimere pilotens muligheder for, at missionerne udføres sikkert og som planlagt. Kort sagt; alt skal være til perfektion.

Nye dragter i vanlig stil

Det gælder også den ikoniske flyverdragt, der i stor stil minder om den, vi kender fra F-16 i dag – om end den har fået et markant løft og en række forbedringer. Blandt andet har den nye dragt den funktion, at den kan køle piloten, hvis det bliver for varmt i flyet.

Den har også en indbygget drikkepose, så piloten undgår løse drikkeflasker i cockpittet. Dragten er langt hen ad vejen garanti for, at piloten kan udføre sit arbejde og i yderste instans sikkerhed for at overleve, hvis noget skulle gå galt. Ligesom andre flyverdragter i Flyvevåbnet er den nemlig fremstillet af et særligt brandhæmmende materiale, og den er specialdesignet til at sikre, at pilotens arme og ben trækkes ind på plads, hvis det skulle blive nødvendigt at skyde sig ud af flyet. De første danske F-35 kampfly ankommer til Luke Air Force Base i løbet af foråret 2021, men KIN har allerede succesfuldt gennemført sin første flyvetur i en udenlandsk F-35.

Det skete som en del af KIN's omskolingsuddannelse.

**Uafbrudt helikopterkapacitet
til militære indsættelser
og samfundskritiske beredskaber.**

Tilbageblik på et år i COVID-19's greb

Indledning

Hvad sker der, når en global pandemi som COVID-19 rammer en driftstung organisation med mange kritiske beredskaber som Helicopter Wing?

I begyndelsen af 2020, hvor jeg overtog stolen som wingchef, var der ingen, der med sikkerhed kunne sige noget rigtigt autoritativt om det, og reelt nok ikke mange flere, der egentlig havde tænkt over, at et sådant scenarie overhovedet kunne blive en realitet.

Thomas Thue Hansen (HUA)

Siden er vi, som andre dele af samfundet, blevet en hel del klogere, og et af de helt korte svar er, at alt bliver rigtigt besværligt og noget anstrengende. Når det er sagt, så kan jeg nu med godt et års tilbageblik tilføje den langt mere positive vinkel, at det samtidig både har været en arbejdsmæssigt livsbekræftende oplevelse og en fantastisk illustration af, hvor robust en organisation som Helicopter Wing egentlig er, når det virkelig gælder, og hvor meget der trods udefrakommende udfordringer kan opnås, når alle arbejder fokuseret og mod samme mål.

Med et optimistisk syn på den igangværende genåbning – og derfor forhåbentligt på tærsklen til en mere blivende tilbagevenden til en normal hverdag – vil jeg med denne artikel give et overordnet billede af Helicopter Wing i sin nuværende form og samtidig benytte lejligheden til at give et indtryk af den opgaveløsning, der er foretaget i en periode, der har været langt fra normalen. Det fortjener indsatsen, og for at sige det lige ud, så er jeg superstolt over, hvad wingens medarbejdere har kunnet levere igennem det seneste år.

Introduktion til Helicopter Wing

Ved etableringen af wing-strukturen i Flyvevåbnet for snart nogle år siden var der et klart sigte om at optimere organisation og processer mod operative beredskaber og opgaveløsning uden for landets grænser. Samtidig betød øvrige omstillinger i Forsvaret, at de tidligere flyvestationers brede opgaveportefølje blev skåret til, så fokus blev lagt på de operative opgaver og de helt nære støttefunktioner, der enten skulle kunne bruges ude i verden, eller også var direkte forudsætningskabende for den operative drift i det hjemlige. Den operative wing-struktur er derfor i princippet en organisation, som i større eller mindre dele kan deployere væk fra det geografiske udgangspunkt og operere fra en given lokalitet med et minimum af forberedelse.

Flyveskolens T-17

Oprettelsen af Helicopter Wing Karup – i historisk perspektiv en samling af Eskadrille 722 og Søværnets Helikoptertjeneste (nu Eskadrille 723) fra Flyvestation Værløse samt Hærens Flyvetjeneste (nu Eskadrille 724) fra Flyvestation Vandel – betød samtidig, at begrebet Flyvestation Karup overgik fra at være en organisatorisk betegnelse til at være en geografisk stedsbetegnelse og tillige navnet på den lokale garnison.

Tilskæringen af opgaveporteføljen for wings er siden da hen over de seneste forsvarsforlig fortsat med introduktion af funktionelle styrelser og centrale funktionelle tjenester. Helicopter Wing af i dag repræsenterer nok et af de mest konsekvente eksempler på dette overordnede organisationsprincip, hvor der er funktionel opdeling helt fra toppen af Forsvaret. Fokus for HW er entydigt centreret om det operative; wingen er blevet mindre, og stort set al støtte til det operative virke hentes fra gode kollegaer i andre organisationer. For mange af disses vedkommende er der tale om tidligere Helicopter Wing medarbejdere, som billedligt talt har taget deres arbejdsområde på ryggen og med over i nye organisatoriske rammer. De seneste større ændringer i forbindelse med nuværende forlig har betydet, at ansvaret for garnisonen Flyvestation Karup er flyttet til Operational Support Wing sammen med bevogtningstjenesten, og at værkstedsvedligeholdelsen af wingens helikoptere og T-17 nu sker i den nyoprettede organisation Forsvarets Vedligeholdelsestjeneste.

Dette tilløb for at fortælle, at Helicopter Wing i sin nuværende skarpt skårne form består af ca. 450 dedikerede og professionelle medarbejdere, der trods organisatoriske ændringer stadig har samme brede vifte af opgaver 'ud af huset' og nogle kernekompetencer, der gør, at vi med god hjælp fra vores støttende enheder kan levere nogle helt unikke og efterspurgte kapaciteter til både militær opgaveløsning og til en række kritiske beredskaber, som det brede samfund har behov for.

Samtidig opretholder wingen Flyvestation Karup, som militær flyveplads med alt hvad dette kræver af fx flyveledelse, brand- og redningsberedskab og mulighed for at kunne servicere egne og gæstende fly.

Endelig er Flyveskolen organisatorisk en integreret del af Helicopter Wing men med et opgavekompleks, der i sagens natur leverer uddannelse rettet mod alle Flyvevåbnets flyoperative kapaciteter, og hvor der derfor foregår en meget tæt og direkte koordination med Flyverkommandoen.

Trods de mange ændringer gennem tiden leveres den flyoperative opgaveløsning i Flyvevåbnet typisk fortsat af eskadrilleniveauet, og et kort dyk ned i de enkelte af wingens eskadriller er derfor på sin plads.

Eskadrille 722

opererer den største af wingens helikoptertyper, EH101 Merlin, og eskadrillen varetager stadig den gennem mange år kendte redningsopgave med udgangspunkt i etablerede SAR-beredskaber fra henholdsvis Aalborg, Skrydstrup og Roskilde. Det er en opgave, der varetages døgnet rundt, alle årets dage og med krav om tidvis (under særlige vejrforhold) at kunne etablere en ekstra SAR-vagt på Rønne. Med indførelsen af Merlin og med fokus på de internationale opgaver, er der opbygget en kapacitet til udførelse af taktisk troppetransport (kendt som TTT), og kapaciteten har allerede flere udsendelser i denne rolle bag sig – senest er en etårig mission i Mali afsluttet omkring årsskiftet, og kapaciteten er allerede udsendt igen i en ny etårig mission – denne gang til Irak.

Eskadrille 723

opererer den nyeste af wingens helikoptertyper, MH60R SEAHAWK, og eskadrillens primære opgave er rettet mod det sømilitære i form af organisk helikopterkapacitet til de større af Søværnets fartøjer. Eskadrillen opretholder i denne sammenhæng konstant to SEAHAWK i Nordatlanten og deltager desuden i Søværnets internationale opgaveløsning og træning – senest indsat i Hormusstrædet.

Eskadrille 724

opererer wingens ældste helikoptertype, AS550 FENNEC, der trods efterhånden mange år på bagen udgør en rigtig driftssikker og fleksibel kapacitet. Hovedopgaverne omfatter bl.a. støtte til Politiet med to konstante beredskaber i henholdsvis København og Karup og et opgavespektrum, der går fra antiterrorindsats til humanitær eftersøgning. Eskadrillen har historisk været udsendt i internationale missioner – bl.a. i Irak for nogle år tilbage, og eskadrillen har senest i 2020 deltaget i en mission i det græske øhav til støtte for EU grænseagenter FRONTEX.

I forskellig grad har alle eskadriller desuden mulighed for at støtte Forsvarets specialkorps, og det er en operationstype, der trænes løbende.

Året der er gået med COVID-19

Som jeg hentydede til i min indledning, så har COVID-19 pandemien om noget defineret det sidste års tid for Helicopter Wing. I virkeligheden jo nok for os alle – som enkeltpersoner og som samfund, privat og i arbejdsmæssig sammenhæng. Alt i alt har COVID-19 i Helicopter Wing sammenhæng været en faktor, der til stadighed har bidraget til at skabe usikkerhed i al planlægning – og besværligheder i udførelsen af vores opgaver. For de militærteoretisk anlagte er der mange genkendelige elementer fra Clausewitz' beskrivelse af krigens tåge og friktion i den måde, som virus har påvirket os på, og pandemien og dens konsekvenser er jo på ingen måde en positiv situation.

Når jeg alligevel afsluttede indledningen med en positiv vinkel, så er det fordi vi sammen med vores støttende enheder i løbet af det seneste år – trods COVID-19 – faktisk har formået at fastholde den opgaveløsning, som Helicopter Wing er sat i verden for. Konkret og med reference til beskrivelsen af eskadrillernes og deres opgaver tidligere, så har alle flyvende beredskaber i årets løb kørt kontinuerligt og stabilt, og vi har kunnet holde flyvestationen åben som militær landingsplads uden afbrydelse. Samtidig har wingen som andre dele af Forsvaret været direkte engageret i løsning af den store samfundsopgave, som COVID-19 har udgjort. Opgaverne har i denne forbindelse spændt vidt fra patienttransporter som en del af det flyvende beredskab til praktisk støtte i forbindelse med "Operation Mink".

Endelig har wingens internationale operationer i perioden kunnet levere opgaveløsning på et plan, der har affødt respekt fra vores samarbejdspartnere i de enkelte missioner. Ikke mindst her har pandemien sat sit præg med alle dens medfølgende besværligheder i form af isolation og karantæne, benspænd i ft. klargøring, missionsuddannelse og pårørendedage samt yderligere udfordring af de i forvejen lange forsyningslinjer.

Ovenstående er ikke kommet af sig selv men er i bund og grund resultatet af en kæmpe indsats fra hver enkelt medarbejder, udvist fleksibilitet i en evigt skiftende situation og ikke mindst fælles fokus på at skabe praktiske løsninger. Trods mærkbar 'slitage' efter et langt og sejt træk, er det et rigtigt godt fundament at bygge videre på, når dagligdagen forhåbentligt snart vender tilbage i en eller anden genkendelig form.

1302/50

Tekst og fotos: Jørgen Christensen

Jørgen Christensen ringede en dag og sagde, at han ved oprydning før en flytning havde fundet nogle billeder fra sin soldatertid.

Jeg svarede JA, da han spurgte om PROPEL var interesseret, og et par dage senere fik jeg 88 fotos, alle med forklarende tekst på bagsiden.

Tusind tak til Jørgen, der blev indkaldt til Flyvevåbnet 40 dage efter det blev etableret. Han fortæller:

Jeg blev indkaldt til at aftjene værnepligt ved Flyvevåbnet den 10. november 1950, fik nr. 1302/50 i A-eskadrillen, der bestod af 247 mand i 8 delinger.

Det var en meget blandet skare, der mødtes, jeg var eskadrillens "Benjamin" (født 6/12 1931) og ældste mand var 29 år.

Vores chef var kaptajn fra 4. regiment, vor premierløjtnant fra 5. regiment, og kommandobefalingsmand og depotmand var henholdsvis oversergent og sergent fra Hærens Flyvetropper.

Delings- og gruppeførere var værnepligtige sekondløjtnanter, kornetter og korporaler også fra Hærens Flyvetropper.

Efter rekruttiden blev sekondløjtnanter og korporaler hjemsendt, kornetterne udnævnt til sekondløjtnanter, og vi fik ny eskadrillekommandør, en kaptajn af reserven fra 5. regiment.

Vi blev nu omenkadreret til vagttjeneste og afgivelse til diverse tjenester på Flyvestationen. Det foregik ved at vi skiftevis var vagtdeling og afgivelsesdeling en uge ad gangen. De sidste 3 måneder foregik på denne måde, da havde vi kun 1 kaptajn, 3 frivillige sekondløjtnanter og vores gamle kommandobefalingsmand.

Det var lidt om min værnepligt, en dejlig tid med mange gode oplevelser og godt kammeratskab.

Med venlig hilsen
FS 1302/50 Jørgen Christensen

Ved general Dwight D. Eisenhowers besøg i Danmark deltog Jørgen i paraden i Kastrup Lufthavn den 11. januar 1951. Han står længst til højre på fotoet. Originalfotoet har Jørgen beholdt som et kært minde, men vi fik en god fotokopi til bladet.

Feltbanen

Feltbanen - Plankeværket

1302 med tungt maskingevær - svensk model

Feltration - tørkost

Alle 88 fotos har
Flyhistorisk Museum
i Gedhus modtaget
med stor tak

Feltbanen - Himmelstigen

Feltbanen - Åen

12 mm antiluft - (Firlingerne)

Spitfire

Som kæresten ser ham

Som mor ser ham

Som far ser ham

Som skipper ser ham

- når enden er god

Til eskadrillefesten ved overgangen fra rekrut til "Basse" illustrerede holdkammeraten 1236/50 - den allerede ret kendte bladtegner Franz Fücksel - med sin humor, hvordan omverdenen så på de danske flyversoldater.

Esk. 728's personale siddende og stående ovenpå og foran et af eskadrillens F-84 G jagerfly. Ingen nævnt, ingen glemt.

Med svendebrev som maskinarbejder, og bestået optagelsesprøve startede jeg i august 1953 som elev 1259 på forskolen til Flyvevåbnets Mathskole. De 3 måneders rekruttskole afvikledes på Flyvestation Skrydstrup.

Det var 3 måneder med nye, spændende og udfordrende oplevelser, med mange nye kammerater - ikke alle lige høje - her ses laveste og højeste mand på holdet, 1275 Olsson og 1201 Rosenkrands.

Flyvestationen bar, i modsætning til i dag, præg af, at man var i gang med en opbygningsfase. Efter rekruttiden begyndte vi 1. november på flyvermekanikerskolen i Værløse. Her lærte vi om fly og specielt de tekniske detaljer ved flyene, samt reparation og vedligehold af forskellige typer fly. Da de skriftlige og praktiske prøver var bestået, blev vi i februar 1954 sendt til praktisk uddannelse på forskellige flyvestationer, for mit vedkommende blev det Esk. 728 på Flyvestation Skrydstrup.

728 blev oprettet på Flyvestation Karup den 22.05.1953 med F-84 G, og den 1.08.1953 blev den, som den første eskadrille, flyttet til Flyvestation Skrydstrup.

Jeg afsluttede elevtiden i august 1954, og med en videreuddannelse på Flyvestation Karup, blev jeg autoriseret på F 84 G Thunderjet. Hverdagen i eskadrillen gik med at klargøre/klarmelde F 84 flyene, og det hele forløb som regel planmæssigt. Serviceringen af gruppens 4 fly foregik på standpladserne sommer og vinter - et dejligt udendørs arbejde. Afvigelse i hverdagen kunne være skydekurrencer efter jordmål/luftmål på/ved Rømø/Tranum, eller når et fly havarerede under start/landing. En speciel episode, jeg aldrig glemmer, var i 1956 med Suezkrisen og uroen i Ungarn, hvor der var forhøjet beredskab. I 1950-1955 modtog flyvevåbnets 238 stk. F 84 fly, 79 fly totalhavarerede desværre. Selv om jeg i 1955 blev oversergent efter at have gennemgået sergentskolen, var advancementsmulighederne for teknisk personale ikke så gode dengang. Jeg sluttede derfor min militære karriere, og i april 1958 fratrådte 196.666 osgt. Harry Petersen Esk. 728, efter 5 lærerige år for at begynde på studiet til maskiningeniør.

Fra tiden i Skrydstrup mindes jeg kolleger og foresatte, eks.

Eskadrillechef kaptajn Niels Lund, teknisk chef, løjtnant Nielsen, liniechef, fenrik H.E. Højer, kollegerne 1260 Larsen, 1261 Rasmussen, Franz Smolars, og så dem jeg kun husker med kaldenavn, eks. "Lillebror", "Middelfart", o.m.a.

Tak for 5 gode år ved Flyvevåbnets. De var medvirkende til, at jeg fik en uddannelse som maskiningeniør og efterfølgende, før jeg gik på pension, havde 3 forskellige og udfordrende lederjobs i Esbjerg.

196.666 Harry Petersen - i dag Harry Ørsted.

I september 2018
genså jeg
Flyvestationen
ved FSF's
jubilarstævne.

Jeg var som
65 års jubilar
inviteret med.

Tusind tak for
en dejlig dag!

Eskadrille 728's maskot - RASMUS.

Holdet fra Esk. 728 der deltog i skydekurrencen RDAF Fighter Weapons Meet i 1957, hvor alle danske F 84 eskadriller deltog.

Bliv medlem af Flyvevåbnets Soldaterforening eller skaf et nyt medlem!

Flyvevåbnets Soldaterforening (FSF)

er stiftet den 11. april 1940 og er foreningen for nuværende og forhenværende tjenstgørende i

**Flyvevåbnet, Flyverhjemmeværnet
og Tjenestekorpsets "blå enheder"**

FSF's 4 afdelinger dækker hele Danmark

FSF Aalborg afdeling dækker Region Nordjylland

FSF Karup afdeling dækker Region Midtjylland

FSF Skrydstrup afdeling dækker Region Syd

FSF Værløse-Jonstrup afdeling alt øst for Storebælt

12 lokalafdelinger varetager den direkte kontakt til medlemmerne - driver flyverstuer, arrangerer møder, skydning, udflugter, spændende foredrag og meget mere som medlemmerne ønsker.

Medlemsbladet PROPEL

udkommer i februar, april, juni, august, oktober og december.

www.propel.dk

er foreningens hjemmeside, som løbende ajourføres.

www.facebook.dk/flyversoldater

er FSF's side på Facebook, hvor medlemmerne chatter indbyrdes.

Årgangsjubilæer

Hvert år indkalder FSF og Flyvevåbnet til jubilæer på flyvestationerne, hvor gamle kammerater fra tjenestetiden mødes.

Vi vil gerne være mange

Jo flere vi er, jo større vægt har det, når vi som soldaterforening deltager i debatten om Forsvarets stilling i det danske samfund.

Ved indmeldelse på kuponen herunder

indbetales et indmeldelsesgebyr på 40 kr. samt et års medlemskontingent, som er på 295 kr., i alt 335 kr.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr: _____ By: _____

Fødselsdato og år: _____

Telefon: _____ Mobil: _____

E-mail: _____

Evt. soldaternr.: _____

Indkaldelsesdato: _____

**Vi glæder os til at byde dig velkommen som medlem af
Flyvevåbnets Soldaterforening - også din forening.**

Med venlig hilsen
Leif Giebel, Landsformand

Den udfyldte kupon indsendes til:

Forretningsfører Elly Due, Krumsovej 6, 4894 Øster Ulslev

Ved Rollout ceremonien på Lockheed Martins fabrik i Fort Worth, Texas, blev L-001 officielt overdraget til Danmark den 7. april.

Selvom COVID-19 havde sat sine spor, blev den store milepæl fejret med pomp og pragt.

Kilde: Forsvarsministeriet og Forsvarsgalleriet

Tillykke til FSF-fødselarer i juli og august 2021

OBS! Meddel forretningsføreren hvis din mærkedag ikke må bringes i PROPEL

90 år

09. juli	1573/1952	Ole Christian Bendtsen, Mejerivej 39, 4700 Næstved
15. juli	149342/1952	Vagn Sehested, Ahornvej 10, 7470 Karup J
13. august	184/1951	Jens Peter Jensen, Tietgensgade 9 a, 7400 Herning
17. august	890/1952	Villy Mathiasen, Sandfeldparken 71, 6933 Kibæk
30. august	1989/1952	Niels Christian Nørgaard, Banefløjen 4, 1. th., 2700 Brønshøj

85 år

08. juli	289662/1956	Knud Hans Peter Jacobsen, 2052 Glimminge, 28992 Broby, Sverige
16. juli	289349/1956	Jimmy Kisbye, Kirkevej 35 G, 0009, Blistrup, 3230 Græsted
18. juli	286563/1956	Elo Henri Jensen, Hillerødsholmsalle 99, 1. tv., 3400 Hillerød
16. august	287131/1956	Ole E. Jøns, Forchhammersvej 23, st. 0017, 900 Aalborg
19. august	290455/1956	Anker Andersen, Ørnebjergvej 93, 3650 Ølstykke
19. august	289120/1956	Jes Verner Pedersen, Kirkevej 23, Hunderup, 6740 Bramming
30. august	196757/1953	Tage Boyer Petersen, Ellevej 31, 3450 Allerød

80 år

09. juli	449625/1960	Jens Aagaard Nielsen, Fjordbakken 34, Mellerup, 8930 Randers NØ
24. juli	449610/1960	Aksel Klemmensen Nielsen, Henrik Stampes Vej 21, 9310 Vodskov
24. juli	449149/1960	Svend Erik Poulsen, Birkefredsvej 17, Øland, 9460 Brovst
06. august	487360/1961	Valter Andersen, Tornhøjparken 150, 9220 Aalborg Ø
06. august	490919/1961	Erik Aa. N. Krogsriis, Sibiriensvej 130, Revninge, 5300 Kerteminde
08. august	525350/1962	Leif Andersen, Ved Klosteret 19, 1. mf., 2100 København Ø
15. august	477075/1960	Frank Kruse Laursen, Rygbjergvej 25, 7183 Randbøl
22. august	447663/1960	Ebbe Rønn, Aagaarden 44, 4. th., 2635 Ishøj

75 år

01. juli	597600/1963	Kristian Olesen Jørgensen, Sønderkær 185, 7190 Billund
05. juli	769553/1967	Ronald Christensen, Vilstedvej 108, Vindblæs, 9670 Løgstør
13. juli	771979/1967	Palle Ulrik Jacobsen, Mastruphøj 57, 9530 Støvring
14. juli	812816/1968	Leif Frederiksen, Storegade 20, 1. lejl. 10, 8382 Hinnerup
18. juli	815186/1968	Bjarne Brauner Jensen, Gl. Køge Landevej 265, 5. tv., 2650 Hvidovre
26. juli	727969/1966	Christian Andersen, Jernbanegade 15, Hammershøj, 8830 Tjele
27. juli	769674/1967	Leo Vestergaard Pedersen, Nørrealle 53, stue 5, 7700 Thisted
28. juli	727312/1966	Jørgen Thorkild Andersen, Egevej 34, Fensmark, 4684 Holmegaard
31. juli	644795/1964	Bjarne Sørresiiig, Houkærvej 32, 2. tv., 8800 Viborg
09. august	816473/1968	Finn Busse Jensen, Enghegnet 26, 8500 Grenaa
25. august	MAJ 1969	Ole Damgård Larsen, Havrevænget 1, 7870 Roslev

70 år

06. juli	MAJ 1969	Bøggild Gammelgård Lohse, Lyderslev Stræde 1 B, Lyderslev, 4660 Store Heddinge
16. juli	NOV 1973	Lars Holger Hauberg Mortensen, Kridthøjvænge 54, 1. tv., 8270 Højbjerg
23. juli	816374/1968	Leif Olesen, Frejasvej 18, 9700 Brønderslev
25. juli	FEB 1972	Flemming Iversen, Toften 4, Otterup, 5450 Otterup
26. juli	FEB 1974	Flemming Westen, Amalievangen 21, 4900 Nakskov
30. juli	NOV 1973	Erik Petersen, Uglekær 62, 6200 Aabenraa
14. august	AUG 1974	Jens Kurt Bach, Bavneåsen 67, Fløng, 2640 Hedehusene
16. august	AUG 1971	Finn Schjoldager, Skelbækvej 35, 9800 Hjørring
22. august		Keld Anker Petersen, Rudeland 7, 2620 Albertslund
30. august	MAJ 1971	Jan Kristensen, Bakkevej 31, 6960 Hvide Sande

65 år

08. august	NOV 1976	Gert Andersen Rebsdorf, Vandværksvej 20, Blenstrup, 9520 Skørping
09. august	MAJ 1975	Egon Schmidt Knudsen, Tingskrivervej 29, Hinge, 8620 Kjellerup
21. august	MAJ 1977	Henrik Røboe Dam, Hyrdebakken 9, 8800 Viborg
30. august	AUG 1977	Flemming Huess, Vestervang 19, 5. tv., 8000 Århus C
31. august	FEB 1977	Hans Jørgen O. Christensen, Finlandsvej 17, 8800 Viborg

60 år

25. juli	MAJ 1981	Søren Rene Hansen, Kong Møllevej 1, 4750 Lundby
20. august	AUG 1981	Finn Harken Kristiansen, Vestbuen 119, 2750 Ballerup
24. august		Svend Johansen, Ringparken 10, 9800 Hjørring
31. august	MAJ 1981	Find Larsen, Nybrovej 108, Kærup, 6851 Janderup Vestj

50 år

24. juli	AUG 1992	Kenny Carstensen, Arkaden 12, 8860 Ulstrup

Glæd dig selv eller en soldaterkammerat med en FSF-gaveartikel

Kan købes i din afdeling eller i Kiosken på www.propel.dk, hvor der er flere varer

Vejledende pris eksklusiv eventuel fragt

Nøglering med indkøbsvognpolet 15,- kr.

Slipsenål 65,- kr.

Pennesæt 75,- kr.

Glas øl, rød, hvid, cognac: 39,- kr. Dram: 15,- kr.

Kaffekrus 45,- kr.

Keramikkrus 200,- kr.

Blazermærke 40,- kr.

Slips 100,- kr.

Karaffelsæt i gaveæske 295,- kr.

T Shirt, tryk for og bag, S,M,L,XL,XXL 90,- kr.

Pilotskjorte, hvid el. blå, S,M,L,XL,XXL 150,- kr.

Poloshirt, S,M,L,XL,XXL 200,- kr.

Cap, fleksibel 45,- kr.

Mulepose, tryk for og bag 50,- kr.

Regnjakke, S,M,L,XL,XXL 150,- kr.

Flyvevåbnets Soldaterforenings protektor: Hendes Majestæt Dronning Margrethe

Ærespræsident: Chefen for Flyverstabens Generalmajor Anders Rex

Landsformand

Næstformand

Forretningsfører

Jubilæumsudvalget

Redaktionsudvalget - Ansv. redaktør

PR-udvalget (fung.)

Skydeudvalget

Effektudvalget

Redaktion af PROPEL

Leif Giebel, Blommevej 14, 8800 Viborg. Tlf.: 41 22 99 37, E-mail: LF@propel.dk

Helge Hoff, Lisedalsvej 40, 9200 Aalborg SV. - Tlf.: 98 18 61 82, E-mail: LNF@propel.dk

Elly Due, Krummevej 6, 4894 Øster Ulslev. - Tlf.: 60 71 14 16, E-mail: fsf@propel.dk

Arne Slej, Allerød Have 6, 2. tv., 3450 Allerød, Telefon 48 14 04 02, E-mail: jubilar@propel.dk

Ernst Kronvold Frederiksen, Højvangsalle 29, 8700 Horsens. - Tlf.: 40 833 466, E-mail: bladet@propel.dk

Ernst Kronvold Frederiksen, Højvangsalle 29, 8700 Horsens. - Tlf.: 40 833 466, E-mail: pr@propel.dk

Finn Schjoldager, Skelbækvej 35, 9800 Hjørring. Tlf.: 98 90 92 02, E-mail: skyd@propel.dk

Knud Bisgaard, Agertoften 3, 9460 Brovst. - Tlf.: 98 24 33 99, E-mail: eff@propel.dk

Ernst Kronvold Frederiksen, Højvangsalle 29, 8700 Horsens. - Tlf.: 40 833 466, E-mail: bladet@propel.dk

www.propel.dk - [Facebook.com/flyversoldater](https://www.facebook.com/flyversoldater) - E-mail: fsf@propel.dk